

Brussel, 21 april 2016

Verslag nr. 2016/03 – Verslag aan de Regering

Afgeleverd op eigen initiatief

Artikel 111 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Voorstel van begrotingscontrole 2016

Het begrotingsresultaat van het sociaal statuut der zelfstandigen vertoont in het voorstel van begrotingscontrole 2016 een positief geconsolideerd eindsaldo van 89.130.937 EUR. Het Comité is verheugd over dit resultaat.

Het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen wenst de aandacht van de Regering te vestigen op de volgende elementen wat betreft het voorstel van begrotingscontrole 2016:

1 Voorafgaandelijke bemerkingen

Het voorstel van begrotingscontrole 2016:

- vertrekt van de volgende economische hypothesen (Federaal Planbureau, februari 2016):
 - o het indexcijfer van de consumptieprijzen bedraagt 1,4% en
 - o het gezondheidsindexcijfer bedraagt 1,6%;
- is gebaseerd op de realisaties 2015 (toestand zoals geboekt op 19 februari 2016).

2 Algemene vaststellingen

Het begrotingsresultaat van het sociaal statuut der zelfstandigen vertoont in het voorstel van begrotingscontrole 2016 een **positief geconsolideerd resultaat van het boekjaar van 89.130.937 EUR**. In het definitief begrotingsontwerp 2016 vertoonde het begrotingsresultaat nog een tekort van 3.334.625 EUR.

3 Ontvangsten

De ontvangsten in het voorstel van begrotingscontrole 2016 bedragen **6.195.464.891 EUR¹** en liggen hiermee 111.421.070 EUR hoger dan de ramingen die werden opgenomen in het definitief begrotingsontwerp 2016².

Tabel 1. Geraamde ontvangsten 2016 globaal beheer sociaal statuut der zelfstandigen, in EUR

	<i>Definitief begrotingsontwerp maart 2016</i>	<i>Voorstel van begrotingscontrole 2016</i>	<i>Vershil</i>
Bijdragen ³	3.968.943.061	4.070.135.485	101.192.424
Rijkstoelage	1.403.021.000	1.412.721.000	9.700.000
Alternatieve financiering	706.845.452	704.761.930	-2.083.522
Diverse opbrengsten	1.759.249	1.466.476	-292.773
Financiële opbrengsten	3.475.059	6.380.000	2.904.941
Totaal ontvangsten	6.084.043.821	6.195.464.891	111.421.070

Bron : dienst financiën RSVZ

Het verschil van 111.421.070 EUR is hoofdzakelijk het resultaat van een hogere inschatting van de bijdragen (+101.192.424 EUR) in het voorstel van begrotingscontrole. Dit is (deels) toe te schrijven aan het gebruik van een andere berekeningsbasis bij de raming van de sociale bijdragen verschuldigd op basis van KB nr. 38⁴. In het voorstel van begrotingscontrole 2016 is die gebaseerd op de bruto-inkohieringen voor het 1e kwartaal 2016. Deze berekeningsbasis is meer realistisch dan deze die gebruikt werd in het definitief begrotingsontwerp, waarbij de bedrijfsinkomsten van zelfstandigen (2013) zoals meegedeeld door de Nationale Bank van België, het uitgangspunt vormden.

3.1 Budgettaire gevolgen van de zesde staatshervorming

Wat betreft de neutralisering van de gevolgen van de zesde staatshervorming, werd in het voorstel van begrotingscontrole eenzelfde werkwijze gehanteerd als in 2015⁵. In zijn verslagen 2015/01 en 2015/03 gaf het Comité aan ontevreden te zijn met deze werkwijze omdat die nadelig is voor het zelfstandigenstelsel. Het totaalbedrag aan ontvangsten dat het Globaal Beheer zelfstandigen door deze ingreep verloor, is immers groter dan de uitgaven die als gevolg van de bevoegdheidsoverdracht niet meer ten laste van het stelsel zijn (cf. tabel 2 in advies 2015/01). Bovendien impliceert deze werkwijze dat steeds nog

¹ In dit cijfer zijn de geraamde opbrengsten (1.700.000 EUR) in het kader van de recente maatregelen tegen grensoverschrijdende sociale fraude reeds inbegrepen alsook het geraamde verlies aan inkomsten als gevolg van de bijdragevermindering die sinds kort van kracht is en van de versoepeling van de grensbedragen inzake toegelaten activiteit voor gepensioneerden.

² Definitief begrotingsontwerp (inclusief beheersbegroting) 2016 zoals voorgelegd op de Raad van Beheer van 2 maart 2016.

³ KB nr. 38, PMP-bijdragen, vennootschapsbijdragen, en tweede pijler-bijdragen

⁴ Verschil van 103.750.657 EUR tussen het definitief begrotingsontwerp en het voorstel van begrotingscontrole.

⁵ Zie verslagen 2015/01 en 2015/03 en adviezen 2015/19 en 2015/21 van het ABC

aanpassingen dienen te gebeuren nadat de begrotingen van de globale beheren reeds werden ingediend.

Het Comité betreurt dan ook dat voor 2016 opnieuw wordt gewerkt met tijdelijke ingrepen omdat een definitieve regeling vooralsnog ontbreekt. Het Comité herhaalt in dit kader zijn wens, dat zo spoedig mogelijk zou worden afgestapt van de bestaande overgangsregeling. Voor het Comité is het noodzakelijk dat er snel een nieuw, definitief financieringsmodel in werking treedt dat bovendien rekening houdt met de voorstellen van de sociale partners⁶.

3.2 Budgettaire gevolgen van de tax shift voor het globaal beheer zelfstandigen

In zijn verslag 2015/20 nam het Comité met tevredenheid kennis van het voorstel tot bijdragevermindering voor zelfstandigen⁷. Het onderstreepte evenwel van oordeel te zijn dat het verlies aan inkomsten integraal dient te worden geneutraliseerd door middel van een alternatieve financieringsstroom.

Voor 2016 werden de minderinkomsten geraamd op 70,4 miljoen EUR. Deze minderinkomsten worden ondervangen via de alternatieve financiering. Meer bepaald wordt een deel van de ontvangsten uit roerende voorheffing (48,7 miljoen EUR) specifiek toegewezen aan het stelsel van de zelfstandigen. Het resterende bedrag (70,7 – 48,7 milj. EUR) wordt gehaald uit hogere BTW-ontvangsten en hogere opbrengsten uit roerende voorheffing⁸.

4 Voorafnames

Naar aanleiding van de voorafbeelding van de begroting 2016 en de meerjarenramingen 2017-2019 merkte het Comité in zijn verslag 2015/03 op dat, hoewel alle openbare instellingen van sociale zekerheid aan vergelijkbare besparingen onderworpen zijn, de middelen die in de vorm van voorafnames vanuit het globaal beheer zelfstandigen aan zogenaamde diensten door derden worden besteed, de komende jaren geen dalend verloop kennen.

Het Comité stelt bij het voorstel van begrotingscontrole 2016 opnieuw een stijging vast van de middelen die via voorafnames vanuit het Globaal Beheer naar derden vloeien (+462.146 EUR ten opzichte van het definitief begrotingsontwerp 2016). De stijging is hoofdzakelijk het gevolg van een toename van de werkingskosten die de RVP het Globaal Beheer Zelfstandigen ten laste legt (nl. 10.961.000 EUR i.p.v. 10.521.000 EUR in het definitief begrotingsontwerp). Het Comité zal de instelling om een verduidelijking van haar ramingen vragen.

⁶ Advies 2015/19

⁷ Verlaging van de bijdragepercentages van 22% naar 20,5% in 2018

⁸ Advies 2015/21

Tabel 2. Geraamde voorafnames 2016 globaal beheer sociaal statuut der zelfstandigen, in EUR

	<i>Definitief begrotingsontwerp maart 2015</i>	<i>Voorstel van begrotingscontrole 2016</i>	<i>Vershill</i>
Administratiekosten			
<i>RSVZ</i>			
- beheersuitgaven	72.194.248	72.194.248	0
- beheersontvangsten	3.661.214	3.861.214	200.000
<i>Diensten derden</i>			
- RVP	10.952.000	11.387.000	435.000
- RIZIV – uitkeringen	16.688.000	16.749.000	61.000
- Kruispuntbank	1.551.996	1.518.142	-33.854
- Famifed	0	0	0
- Sigedis	PM	PM	0
<i>Tekort beheerskosten CNH</i>	0	0	0
<i>Diverse uitgaven RSVZ</i>	1.011.685	903.187	-108.498
Interestlasten	0	0	0
Transfer RIZIV	138.645.108	138.645.108	0
Totaal voorafnames	237.381.823	237.535.471	153.648

Bron : dienst financiën RSVZ

5 Te financieren behoeften

De te financieren behoeften worden in het voorstel van begrotingscontrole 2016 geraamd op **5.874.050.748 EUR**. De geschatte uitgaven liggen hiermee 17.875.293 EUR hoger dan in het definitief begrotingsontwerp 2016.

Dit verschil is hoofdzakelijk te wijten aan een hogere raming van de te financieren behoeften inzake pensioenen (+ 14.044.901 EUR) en ZIV-uitkeringen (+ 8.033.000 EUR) en in mindere mate aan een hogere inschatting van de uitgaven voor de moederschapshulp (+ 126.631 EUR) en de mantelzorg⁹ (+ 10.448 EUR)¹⁰.

⁹ Het systeem van mantelzorg voor zelfstandigen werd recent uitgebreid op diverse vlakken.

¹⁰ Voor wat betreft de uitgaven voor ziv-uitkeringen en de mantelzorg is de hogere inschatting louter toe te schrijven aan een overschrijding van de spilindex. Voor wat betreft de uitgaven in het kader van de moederschapshulp is de hogere inschatting eveneens het gevolg van het feit dat de raming in het voorstel van begrotingscontrole gebaseerd is op de realisaties 2015. Dit cijfer was nog niet beschikbaar bij de opmaak van de initiële begroting. Tot slot wordt de hogere inschatting van de uitgaven voor wat betreft de pensioenen ook verklaard door het feit dat bij de berekening niet langer rekening is gehouden met de impact van oudere maatregelen (inz. m.b.t. toegelaten activiteit).

Tabel 3. Raming inzake de te financieren behoeften 2016 globaal beheer sociaal statuut der zelfstandigen, in EUR

	<i>Definitief begrotings- ontwerp maart 2016</i>	<i>Voorstel van begrotings- controle 2016</i>	<i>Vershil</i>
Pensioenen	3.462.706.495	3.476.751.396	14.044.901
Faillissementsverzekering - Overbruggingsrecht	10.410.765	8.693.978	-1.716.787
ZIV-uitkeringen	410.533.000	418.566.000	8.033.000
ZIV-gezondheidszorgen	1.970.290.626	1.967.867.000	-2.423.626
Overdracht van pensioenrechten - EG	1.100.000	900.000	-200.000
Dienstencheques - Moederschapshulp	6.638.341	6.764.972	126.631
Asbestfonds	87.446	88.172	726
Uitkering voor mantelzorg	1.258.782	1.269.230	10.448
Vermindering van de prestaties - maatregelen tegen sociale fraude	-6.850.000	-6.850.000	0
Totaal te financieren behoeften	5.856.175.455	5.874.050.748	17.875.293

Bron : dienst financiën RSVZ

6 Conclusie

Waar het definitief begrotingsontwerp 2016 een negatief geconsolideerd resultaat van 3.334.625 EUR vertoonde, is het geconsolideerde eindresultaat van het voorstel van begrotingscontrole 2016 met **89.130.937 EUR** positief. Het Comité is verheugd over dit resultaat. Het herhaalt niettemin zijn vroegere vraag om zo spoedig mogelijk een nieuw, definitief financieringsmodel voor de sociale zekerheid in werking te laten treden.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 21 april 2016:

Veerie DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter

